Samorządowa jednostka organizacyjna

TERENY INTENSYWNEGO ROZWOJU OSADNICTWA

(w ramach prac nad planem zagospodarowania województwa dolnośląskiego)

Luty 2017

OPRACOWANIE

Instytut Rozwoju Terytorialnego

ul. Świdnicka 12/16

50-068 Wrocław

DYREKTOR

Maciej Zathey

ZASTĘPCY DYREKTORA

Magdalena Belof

Przemysław Malczewski

KOORDYNACJA OPRACOWANIA

Agnieszka Wałęga

AUTOR

Jarosław Patron

ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI

W latach 2010-2015 liczba mieszkańców Dolnego Śląska spadła o 0,45%, jednak w tym samym okresie część gmin charakteryzowała się dużym wzrostem. Dotyczy to przede wszystkim gmin podwrocławskich, oraz gmin wiejskich w pobliżu innych dużych miast: Lubina, Legnicy, Głogowa, Bolesławca, Świdnicy i Jeleniej Góry. Na 53 gminy z dodatnim wskaźnikiem tylko trzy to gminy miejskie (Oława, Oleśnica i Wrocław), a 9 miejsko-wiejskie.

Rysunek 1. Zmiana liczby ludności w latach 2010-2015.

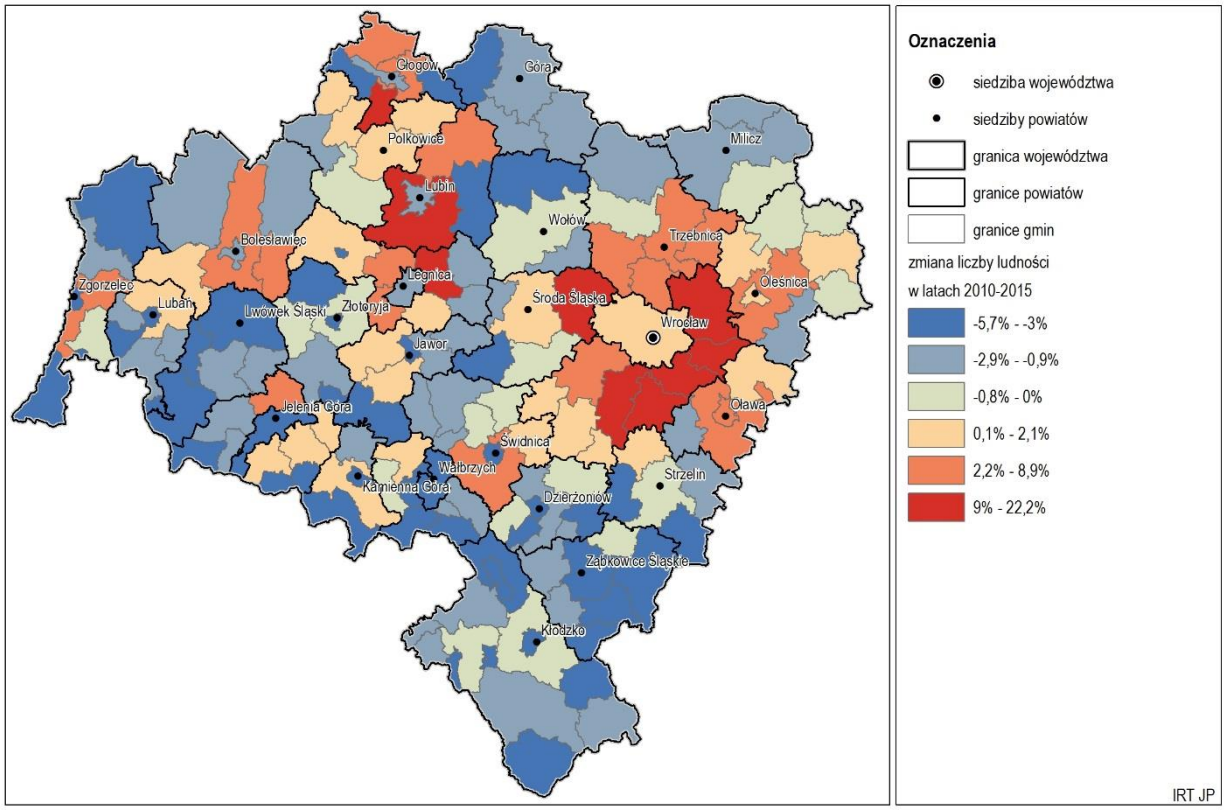

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Według prognozy demograficznej[1] do 2035 prognozuje się utrzymanie tego trendu. Mieszkańców ma przybywać jedynie w 26 gminach w tym 22 gminach wiejskich i 4 miejsko wiejskich (Trzebnica, Oborniki Śląskie, Siechnice i Kąty Wrocławskie – wszystkie w pobliżu Wrocławia).

Rysunek 2. Prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2015-2035.

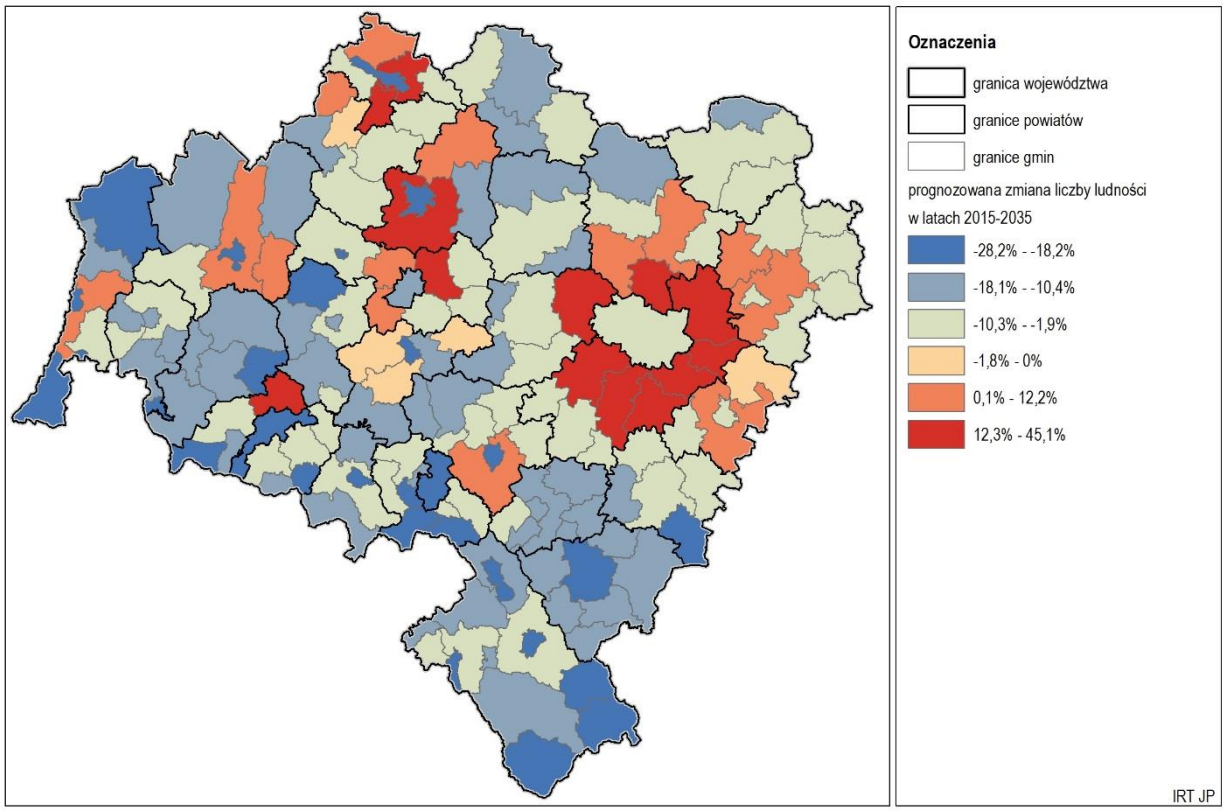

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1

SALDO MIGRACJI

Największy wpływ na zmianę liczby ludności w latach 2010-2014 miały ruchy migracyjne. Ogólne saldo migracji Dolnego Śląska wyniosło 2,6 tys. osób. Większość gmin charakteryzowała się ujemnym saldem migracji zagranicznych, natomiast w ruchu wewnętrznym (krajowym) występowało duże zróżnicowanie. Ogólne dodatnie saldo migracji występowało w 64 gminach: 6 gminach miejskich, 9 miejsko- wiejskich i aż 49 gminach wiejskich. Najwyższym wskaźnikiem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców charakteryzowały się gminy położone w pobliżu Wrocławia, Lubina, Legnicy, Głogowa, Bolesławca, Świdnicy i Jeleniej Góry, co pokrywa się ze wskaźnikiem zmiany liczby mieszkańców. Wskaźniki te są mocno skorelowane.

Rysunek 3. Średnioroczne saldo migracji na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014.

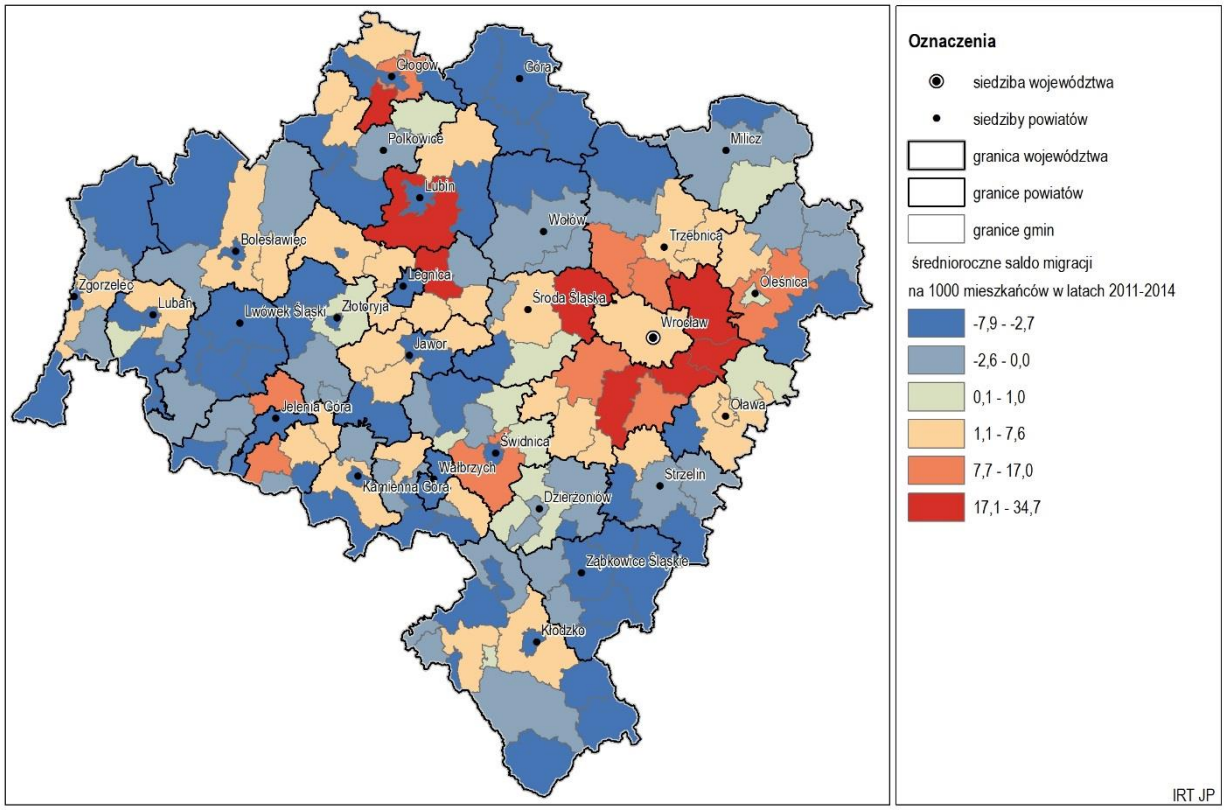

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

LICZBA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU

Średnio w latach 2011-2015 oddano do użytku 4,8 mieszkania na 1000 mieszkańców Dolnego Śląska. Najwyższy wskaźnik występował w gminach: Siechnice, Czernica i Długołęka. Po raz kolejny w statystyce przewodzą gminy w pobliży Wrocławia, Legnicy, Lubina, Głogowa, Jeleniej Góry i Bolesławca. Wśród gmin miejskich powyżej średniej wojewódzkiej znalazł się Wrocław i Oława oraz gminy sudeckie: Szklarska Poręba, Świeradów Zdrój, Polanica Zdrój. W tych ostatnich odbywa się to przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców.

Rysunek 4. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2011-2015.

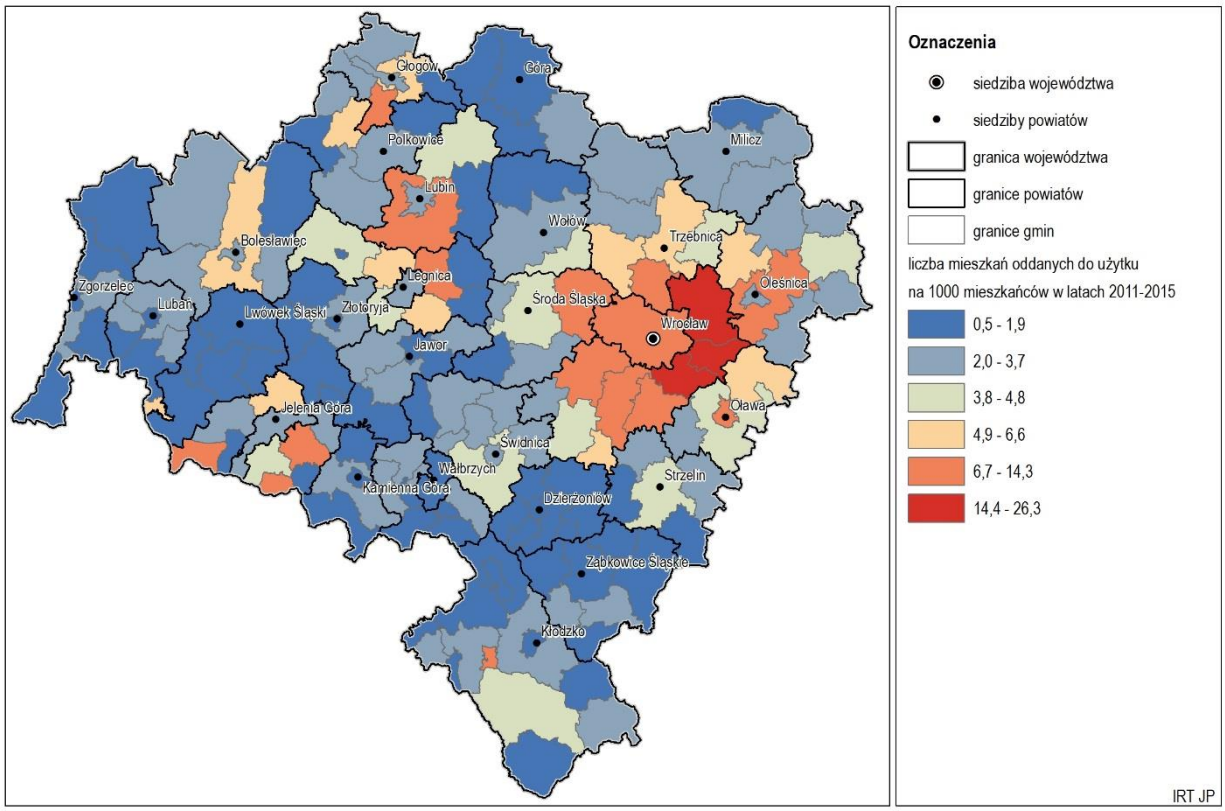

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

PODSUMOWANIE

W celu wyznaczenia gmin, w których zachodzi największy rozwój osadnictwa i można się spodziewać dalszego rozwoju w kolejnych latach, posłużono się czteroma wskaźnikami:

- zmiana liczby ludności w latach 2010-2015 powyżej 0;
- prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2015-2035 powyżej 0;
- średnioroczne saldo migracji na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014 powyżej 0;
- liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2011-2015 powyżej 4,8 (średnia wojewódzka);

Użyte wskaźniki wykazują silną korelację, ponieważ opisują relacje przyczynowo-skutkowe. Wystąpienie w gminie wysokiego poziomu większości z nich pozwala wskazać na intensywny rozwój osadnictwa w ostatnich latach i duże prawdopodobieństwo kontynuacji tych trendów w przyszłości. Zdecydowanie największym w województwie terenem intensywnego rozwoju osadnictwa są gminy w podwrocławskie: Siechnice, Długołęka, Czernica, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Miękinia, Dobroszyce, Wisznia Mała, Oleśnica (wiejska), Oborniki Śląskie, Żórawina i Trzebnica, a także samo miasto Wrocław, miasto i gmina Oława, Jelcz-Laskowice i Jordanów Śląski. Pozostałe gminy wyróżniające się na tle województwa to gminy wiejskie położone w pobliżu niektórych miast powiatowych: Jeżów Sudecki pod Jelenią Górą, Miłkowice i Kunice pod Legnicą, Jarzmanowa pod Głogowem i gmina wiejska Głogów a także gmina wiejska Bolesławiec. Trzy z czterech kryteriów spełniają także gminy: Kotla, Rudna, Radwanice, Gaworzyce, Legnickie Pole, Krotoszyce, Zgorzelec (wiejska) Janowice Wielkie, Warta Bolesławiecka i Świdnica. Spośród największych miast, jedynie wokół Wałbrzycha nie widać intensywnego rozwoju osadnictwa. Wśród 34 gmin spełniających co najmniej 3 kryteria znajduje się 27 gmin wiejskich, 5 miejsko-wiejskich, oraz dwa miasta: Wrocław i Oława.

Rysunek 5. Tereny intensywnego rozwoju osadnictwa - liczba spełnionych kryteriów.

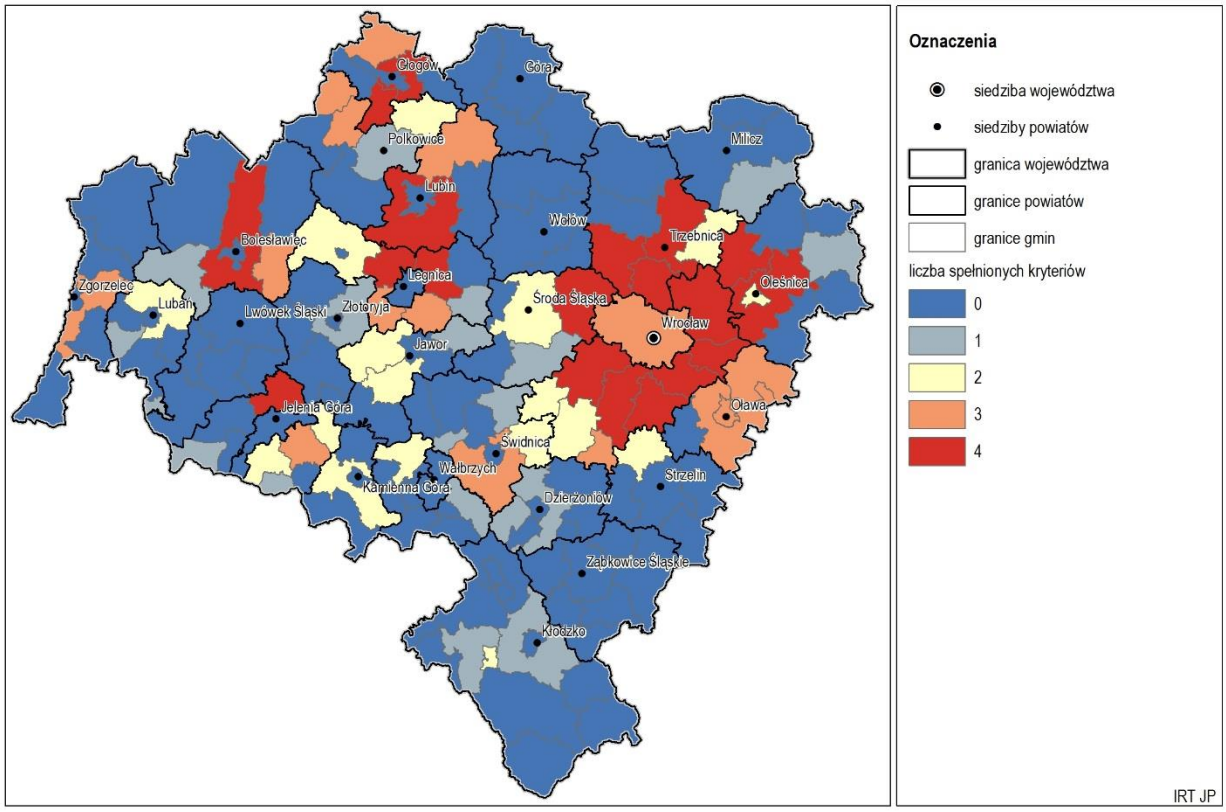

Źródło: Opracowanie własne.